

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИ
Я СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТ
ЗА ОТКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ**

„ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ“

НА ОКС „БАКАЛАВЪР“ В РУСЕНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за Проект за откриване на специалност „**Лекарски асистент**“ на образователно-квалификационна степен „**Бакалавър**“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в **Русенския университет „Ангел Кънчев“** .

Докладът е разработен в съответствие с чл. 81, ал. 1, т. 6 а от ЗВО, чл. 50, ал. 1 и ал. 2 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) Критерии за оценяване на проекти за откриване на специалност от регулираните професии в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 81, ал. 6 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Хронология на процедурата
- II. Констатации и оценки за изпълнението на критериите по процедура за оценяване на Проект за откриване на специалност от регулираните професии „Лекарски асистент“ на образователно-квалификационно степен „бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи в област висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Русенския университет „Ангел Кънчев“
- III. Заключение
- IV. Проект на препоръки на постоянната комисия

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 11/11.06.2020 г.
2.	Стартиране на процедурата (дата на платежно нареждане)	
3.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС: 1. Проф. дп Елена Желева – Медицински университет – Варна; 2. Доц. д-р Нели Колева, дм – пенсионер; 3. Ирина Величкова – студентка в МУ-София. Наблюдаващ процедурата от ПКЗС: проф. д-р Росен Маджов, дмн.	Протокол № 12/25.6.2020 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	14-15.07.2020 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 23/14.07.2020 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №.24/21.07.2020 г.

7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	
----	--	--

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТ ЗА ОТКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 81, АЛ. 6 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 6)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/неизпълнението на всички критерии за оценяване на проекти за откриване на специалност от регулираните професии в съответствие с ESG - част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 81, ал. 6 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. В проекта е оповестена политиката на ВУ за осигуряване на качеството на обучение в специалност от регулираните професии като част от стратегическото управление на висшето училище.

1.1.1. Професията „*Лекарски асистент*“ е включена в списъка на регулираните професии в РБ с решение на МС №28 от 21.01.2016 г. Съгласно Закона за здравето чл. 175, ал.2 специалността „*Лекарски асистент*“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи е насочена към

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

придобиване на **знания, умения и професионални компетенции за осъществяване на дейности по оказване на спешна и първична медицинска помощ.**

Необходимостта от подготовка на студенти от специалност **„Лекарски асистент“** се потвърждава от **проучвания в региона и страната**, проведени от катедрата **„Медицински клинично-диагностични дейности“**. Анализът на становищата и мнения на работодатели и браншови организации доказват повишен интерес и потребност от завършили специалност **„Лекарски асистент“**. В структурите на СМП голям процент от работещите фелдшери са в **предпензионна и пенсионна възраст**. Категорични са очакванията на работодателите за успешна и ефективна реализация на пазара на труда на завършилите специалността.

Учебният процес за специалността **„Лекарски асистент“** ще се **организира и провежда във** Факултета по обществено здраве и здравни грижи (**ФОЗЗГ**), който провежда обучение по други две специалности от регулираните професии – **медицинска сестра и акушерка**. Управлението на качеството в обучението ще се осъществява съобразно националните нормативни документи, вътрешни правилници и наредби, решения на Общото събрание, Академичния съвет и заповеди на Ректора. Изработена е **Стратегия за развитие на специалността „Лекарски асистент“**, насочена към постоянно нарастващите потребности на обществото от качествени здравни грижи в национален и регионален мащаб. Създадена е **Комисия по учебни дейности** за специалността.

1.1.2. В РУ „Ангел Кънчев“ структурните единици за контрол на качеството са организирани на три нива: **Университетска комисия, Факултетна комисия и Катедрен отговорник по качеството**. Комисията по качество на ФОЗЗГ се състои от **5 члена** с включени преподавател от катедра **„Медицински клинично-диагностични дейности“**, студент от катедра **„Обществено здраве и социални дейности“** и представител на потребителите на кадри - главната медицинска сестра на УМБАЛ - Русе. Съставът на Комисията по качеството е актуализиран със Заповед на Ректора №409/26.02.2020 г.

ФОЗЗГ и катедра **„Медицински клинично-диагностични дейности“** поддържат собствена документация за управление на качеството. Изработени са **6 вида анкетни карти** на хартиен носител за проучване на студентското мнение относно: условията, организацията и качеството на образователния процес. Извършват се **одити по годишен план - график**. Одитните проверки се утвърждават на ФС и включват: **одити на материално-техническата база, учебната документация и графика на учебния процес**. Получените **резултати се оповестяват на интернет-сайта** на Университета и на таблото за информация във ФОЗЗГ. За периода 2015-2020 г. са извършени **2 външни** от САНК и по **2 вътрешни** одита на година.

С решение на АС на РУ „Ангел Кънчев“ (Протокол №2/18.02.2020 г.) е актуализирана дейността на **Университетската комисия по качеството на образованието (УККО) и Факултетната комисия по качество - Система за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучение и образователния продукт**. Прилага се също „Правилник за качеството на обучението”, публично представен на сайта на Университета и достъпен за всички.

1.1.3. РУ „Ангел Кънчев“ отговаря на законовите изисквания и осигурява постигането на проектираните специфични цели на специалност от регулираните професии **„Лекарски асистент“**.

1.1.4. РУ „Ангел Кънчев“ предоставя **оптимални възможности за НИД** на преподавателите и стимулира трансфера на резултатите в образователния процес на специалността. Преподавателите прилагат съвременни образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа, като резултат от проведени специализации във водещи в това направление институции в Европа.

Учебните програми ще се актуализират ежегодно и изцяло ще покриват изискванията за специалността. Резултатите от НИД ще се представят на лекции и други научни форуми, в които ще участват и студенти от специалността.

i. В РУ „Ангел Кънчев“ функционира **Комисия по етика**. Условието за работа на Етичната комисия са дефинирани в нормативен документ - **Етичен кодекс на академичния състав и служителите**, който е публикуван в сайта на Университета. Кодексът формулира основни принципи и правила за научноизследователската и преподавателската дейност, съобразно стандартите, установени в Европейската научна общност.

Планирани са мерки срещу изпитни измами и плагиатство. Защитена е интелектуалната собственост на резултатите от НИД и се зачитат авторските права на чужди продукти. Въведената система за **електронно обучение „e-Learning Shell 1“ и „e-Learning Shell 2“** има модул **„антиплагиатство“**.

За периода 2015-2019 г. няма регистрирани случаи на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

*Проведеното проучване доказва необходимостта от разкриване на специалност **„Лекарски асистент“** на национално и регионално равнище.*

*Учебният процес за специалността **„Лекарски асистент“** ще се организира и провежда във Факултета по обществено здраве и здравни грижи (ФОЗЗГ) и катедра **„Медицински клинично-диагностични дейности“**.*

*В РУ „Ангел Кънчев“ има постоянно действаща система за управление на качеството. Във ФОЗЗГ, където ще провежда обучението по специалността **„Лекарски асистент“**, активно функционира Факултетна*

комисия.

Изготвени са анкетни карти за проучване на студентското мнение. Създадена е Комисия по етика, която основава своята дейност на Етичен кодекс. Планирани са процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2: Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. За предлаганото обучение по специалността от регулираните професии ВУ е предвидило процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

2.1.1. Обучението на студентите от специалност „**Лекарски асистент**“ в РУ „Ангел Кънчев“ ще се провежда по изготвена и утвърдена за специалността **учебна документация**, съобразена с изискванията на ЗВО, Наредбата за ЕДИ, Наредба №21/30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища и вътрешните правила за разработване, оценяване, актуализиране и одобряване на учебна документация на ОКС "**бакалавър**".

Учебната документация включва: **квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, ежегоден график на учебния процес и други задължителни стандартни документи** – изпитни протоколи, главни книги, студентски книжки. Предлаганите програми са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и са съвместими с документацията от европейското пространство на ВО. Имат ясно изразени очаквани резултати. В процедурите за одобряване на учебната документация участват и представители на студентския съвет, като членове на УМК.

2.1.2. Професионалните компетенции на лекарския асистент са насочени към: профилактика; диагностика; лечение; провеждане на продължителни здравни грижи; извършване на изследвания за оценка на общото състояние; първична долекарска помощ при спешни, животозастрашаващи и терминални състояния. Квалификационната характеристика е структурирана в следните компоненти: обща характеристика на професията; обем на теоретични знания; обем на практическа подготовка - дейности, които лекарският асистент може да извършва самостоятелно или по лекарско назначение; възможности за реализация, кариерно развитие и надграждащо образование.

Квалификационната характеристика е изработена въз основа на ЕДИ, които дават само обща характеристика на професията и не дефинират детайлно отговорностите и компетенциите на лекарския асистент. Наредба №1/08.02.2011г., регламентираща дейностите и професионалните компетентности на другите медицински специалисти от ПН 7.5. Здравни грижи на ОКС „бакалавър”, не включва специалността „Лекарски асистент”, създадена по - късно. Не са отразени в пълен обем дейностите, които лекарският асистент ще извършва самостоятелно при спешни и терминални състояния, поддържане на жизнените функции и работа с апаратура в превозно средство и други.

Квалификационната характеристика е утвърдена от АС с Протокол №2/18.02.2020 г.

Учебните програми на изучаваните дисциплини са изработени по утвърден **Стандарт за учебна документация**. Имат еднаква структура: анотация; описание на курса; аудиторна и извънаудиторна заетост; учебно-технически средства за преподаване; тематичен план и часове; очаквани резултати; литература; конспект. Посоченият хорариум съответства на ЕДИ. Приети са от специализирани катедрени съвети с Протокол №7/15.05.2020г. и от ФС с Протокол №7/19.05.2020 г.

Учебният план е съобразен със законовите изисквания и предвижда: **форма на обучение - редовна и срок на обучение - 4 години**, съответно **6 семестъра по 15 седмици** и последните **2 семестъра- по 20 седмици**.

Учебният план включва **39 задължителни, 4 избираеми и 6 факултативни дисциплини, учебна (клинична) практика и преддипломен стаж**.

Според учебния план за специалност „**Лекарски асистент**” обучението ще се провежда по:

- | | |
|---|-------------------|
| ▪ 39 задължителни дисциплини | - 2310 ч. |
| ▪ 4 избираеми дисциплини (изучават се 2) | - 60 ч. |
| ▪ 6 факултативни дисциплини (изучава се 1) | - 90 ч. |
| ▪ учебна (клинична) практика | - 1020 ч. |
| ▪ преддипломен стаж | - 1600 астр. ч. = |
| 2133 ак. ч. | |
| ▪ общ хорариум | - 5 613 ч. |

Включени са **всички задължителни учебни дисциплини в пълно съответствие с ЕДИ** като номенклатура и хорариум. В списъка на ЗД уместно е прибавена учебната дисциплина „**Основи на здравните грижи**“ – **30 ч.** Предвидено е учебна дисциплина „Спорт“ да се изучава с общ хорариум **60 ч.** годишно в съответствие с последната промяна в Закона за физическо възпитание и спорт от ДВ бр.86/18.10.2018 г. Предлагат се **4 избираеми дисциплини**, от които задължително **се избират 2**. Избираемите дисциплини са уместно подбрани, надграждащи. Факултативните дисциплини са **6**, но студентите си избират **1**.

Учебната (клинична) практика е разпределена от I до VI семестър – **1020 ч.** **Преддипломният стаж** е в VII и VIII семестър – **с хорариум 1600 астр. часове = 2133 ак.ч.** Общият хорариум на практическата подготовка е **3153 ак. ч.**, което представлява **56,17%** от общия хорариум по специалността (**5613 ак. часа**), **спазено е изискването на чл.17ж. от ЕДИ.** Съотношението между хорариума на задължителните, избираемите и факултативните дисциплини е **94,8% : 1,3% : 3,9%.**

Всички учебни дисциплини са оценени с кредити. **Един кредит** се присъжда за **30 часа** заетост (аудиторна и извънаудиторна). Обучението по специалността завършва с полагането на **3 държавни изпита: „Спешна медицинска помощ, реанимация и интензивно лечение“-практичен и теоретичен; „Първична медицинска помощ и фармакология-практичен и теоретичен“; „Гериатрия, детски болести и инфекциозни болести“.** Общият брой на кредитите от курса на обучението е **230**, от държавните изпити - **10** кредита, общо **240** кредита.

Учебният план е приет на ФС с Протокол №2/11.02.2020г. и утвърден от АС с Протокол №2/18.02.2020 г. В Университета се изготвя Ежегоден график на учебния процес за всички специалности, който се обявява на сайта на Университета.

2.1.3. Анализирана е степента на заинтересованост от страна на кандидат - студенти и работодатели към специалността „Лекарски асистент“. В Университета се поддържа база от сравнителни данни за интереса към специалности от регулирани професии в професионално направление 7.5. Здравни грижи. Направени са национални и международни проучвания, относно пазара на труда.

В Катедрата е създадена добра система за получаване на обратна информация от потребители на кадри чрез анкети, становища, писма и други средства. Анализът на информацията от работодателите в града и от Североизточен регион **доказва остра необходимост от лекарски асистенти в следващите 3-5 години.**

При срещата с ЕГ потребителите на кадри заявиха голям интерес към новата специалност и готовност да участват в практическото им обучение, както и осигуряване на професионална реализация.

2.1.4. Оценяването на постиженията на студентите в обучението ще е съобразно с изискванията на ЗВО, Наредбата за трансфер на кредитите, ЕДИ за специалността, Правилника за учебна работа, Правилника за организацията и дейността на Центъра по качеството и комисията по качеството и Системата за провеждане на изпитни процедури в РУ „Ангел Кънчев“.

Резултатите от семестриалните и държавните изпити ще се отразяват в протоколи, главната книга и в програмата АДМИН УНИ, за ползване на базата данни от Университета и МОН.

Критериите за проверка и оценка на знанията и уменията на

студентите са конкретизирани във всяка учебна програма по съответната дисциплина. Семестриалните изпитни сесии ще се организират и провеждат в съответствие със ЗВО и **задължително ще включват писмена част. Методите на преподаване и оценка** ще бъдат обект на постоянен контрол, наблюдение, анализиране и оптимизиране. Разработени са форми за проследяване присъствието на студентите: **карти за учебна практика и дневници за преддипломен стаж.**

2.1.5. Специалността „*Лекарски асистент*” на ОКС „бакалавър” е от регулираните професии и следва стриктно ЕДИ, което до голяма степен унифицира учебните планове. **Сравнителната оценка на учебните планове** в българските висши училища **показва пълно сходство по отношение на задължителните учебни дисциплини.** Съществуват различия в кредитните оценки и предлаганите избираеми и факултативни учебни дисциплини. Създадени са Вътрешни правила за мобилност на студенти и преподаватели.

2.1.6. **Административният контрол** по отношение състоянието на учебната документация ще се осъществява от Зам. декана по учебната дейност, председателя на УМК /учебно-методическа комисия/ и ръководителя на катедрата, обучаваща по специалността.

Мнението на студентите от специалността „*Лекарски асистент*” по отношение качеството на учебния процес ще се проучва чрез анонимни анкети. Резултатите ще се публикуват на сайта на РУ и таблото на ФОЗЗГ.

2.1.7. На катедрени и факултетни съвети ще се анализира предлагането, изработването и актуализирането на програмите, разработването и въвеждането на нови методи за подготовка. Авторите на учебните програми ще се консултират с потребителите на кадри. Мнението на студентите ще се отчита чрез ежегодни анкетни проучвания.

2.1.8. Във ФОЗЗГ съществуват процедури за определяне: структурата на учебните планове; съдържанието на учебните дисциплини; общият брой кредити и разпределението на учебните кредити в учебния план за задължителните и избираемите дисциплини, необходими за успешно дипломиране на студентите от специалност „*Лекарски асистент*” в съответствие с европейските, националните и институционалните нормативни изисквания. Процедурите са описани в **Правилника за учебната дейност и Стандарт за учебната документация.**

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

За специалността от регулираните професии „Лекарски асистент” има подготвена учебна документация съобразно ЗВО, ЕДИ, Правилника за учебната дейност в РУ „Ангел Кънчев” и вътрешен Стандарт за учебната документация.

Изготвени са квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми. Квалификационната характеристика представя пълно професионалните компетенции на завършилия студент от специалност

„Лекарски асистент“. Налице са процедури за разработване, наблюдение, оценяване и утвърждаване на учебните програми. Учебният план е съобразен с ЕДИ за специалността. Хорариумът на УД „Спорт“ е съобразен с последната промяна в ЗФВС от 2018 г.

Стандарт 3: Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Планирана система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии.

3.1.1. В Националния класификатор на професиите и длъжностите специалността от регулираните професии *“Лекарски асистент”* е включена под номер 22406004.

С Директива 2013/55/ЕС (приложима за държавите от ЕС, считано от 18.01.2016 г.), се предвижда създаването на европейска професионална карта (ЕПК). Това ще позволи на заинтересованите да получат признаване на квалификацията им по-лесно и по-бързо посредством стандартизирана електронна процедура. Картата ще се основава на използването на Информационната система за вътрешния пазар (IMI) и ще се издава под формата на електронен сертификат.

3.1.2. Квалификационната характеристика на специалност *“Лекарски асистент”* отразява позицията на бъдещия специалист в националната квалификационна рамка за висше образование, а също така и в квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование.

3.1.3. В учебния план на специалността са включени **практически занимания**, стимулиращи творческата активност на студентите. В тях преподавателите ще съчетават класическите с интерактивните методи на обучение. Ще се използват съвременни информационни средства и технологии за по-добро представяне и онагледяване на учебния материал посредством учебни филми, презентации, специализирани компютърни програми, мулажи, фантоми, учебни табла, интерактивни дъски и др. Клиничните упражнения по профилиращите дисциплини ще се провеждат на територията на ЦСМП, УМБАЛ „Канев“ АД-Русе, и УМБАЛ „Медика“ ООД-Русе. Има добър баланс между теоретичната и практическата подготовка в учебния план. Ще се извършват периодични проучвания на студентското мнение относно практическата полезност на обучението.

3.1.4. Съществува организация за проучване на студентското мнение за качеството на обучение. За тази цел са изготвени **анкетни карти**, които ще се използват и в новата специалност.

3.1.5. ФОЗЗГ **предоставя оптимални възможности за НИД на преподавателите и стимулира трансфера на резултатите в**

образователния процес по специалността. Преподавателите ще прилагат европейските образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа. В рамките на международното сътрудничество ще се реализират проекти, свързани с внедряване на иновационни здравно-образователни програми. Ще се осъществява обучение, ориентирано към съвременни образователни и изследователски технологии. Ежегодно ще се актуализират учебните програми. Резултатите от НИД ще се представят на лекции и други научни форуми, в които ще участват и студентите.

3.1.6. Прилаганите в РУ и ФОЗЗГ системи за контрол и оценка на знанията са регистрирани и оповестени в съответните документи. **Предвидените форми и методи на изпитни процедури са указани в учебните програми** по всяка дисциплина като преобладават писмените проверки: дидактически тест, учебни задачи, есе, реферат, казуси, проекти ... Съгласно ЕДИ за специалността **“Лекарски асистент”** ще се провеждат теоретични и практически държавни изпити.

Учебен отдел ще следи за изпълнението на учебния план и организацията на семестриалните и държавни изпити. За всеки студентски курс ще се определи тютор /курсов ръководител/, който ще изпълнява организационни, контролни и комуникационни функции. На официалния сайт на ФОЗЗГ ще се оповестява необходимата информация за студентите

3.1.7. Създадена е организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранни студенти. Факултетът поддържа контакти със средните училища за набиране на кандидати за специалностите от ПН „Здравни грижи“, провежда „Дни на отворените врати“, разпространява рекламни материали.

Приемът на студенти в специалност **„Лекарски асистент”** ще става чрез: конкурсен изпит по биология под формата на тест или оценката от държавен зрелостен изпит, с коефициент 0,8. Крайният бал, с който кандидат - студентът ще участва в класирането ще се определя от: удвоената оценка от конкурсния изпит/ тест по биология /ДЗИ; оценката по биология и оценката по химия от дипломата за средно образование и лично - мотивационен тест.

Прилаганите системи за контрол и оценка за прием на студенти ще се оповестяват в кандидат-студентски справочник, който Университетът издава ежегодно.

3.1.8. ФОЗЗГ поддържа контакти с водещи академични структури в областта на здравните грижи и общественото здраве в страната и чужбина. Има **склучени договори за мобилност по програма Еразъм+** на студенти и преподаватели с университети в **30** страни. За по-добра координация между отдел „Международно сътрудничество” на Университета и основните структурни звена, в катедра „Медицински клинично – диагностични дейности“ е избран „Еразъм-координатор”, който участва в проучването и договарянето на двустранните отношения и изпълнение на дейностите по

мобилност на преподаватели и студенти. Официално в уч. план е предвидено факултативно чуждоезиково обучение с хорариум 90 ч.

3.1.9. ФОЗЗГ има изградени правила и организация при постъпване на студентски жалби. Всички жалби се разглеждат от Етичната комисия, която в своята работа се ръководи от Етичен кодекс. За периода 2015-2020 г. няма постъпили студентски жалби.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Налице е система от правила и дейности, които ще стимулират мотивацията и активната позиция на студентите от специалност “Лекарски асистент” в процеса на обучението. Обучението ще се провежда според съвременните изисквания за ОКС „Бакалавър“ и съгласно образователната мисия, цели и задачи на професионалното направление. Изградена е организация за включване на студентите в практически занимания, стимулиращи творческата им активност. Планирана е обратна връзка между преподаватели и студенти. Има публичност на информацията, свързана с изпитването и оценяването. Сключените договори с академични структури в областта на здравните грижи и общественото здраве ще осигурят условия за мобилност на бъдещите студенти. Регламентирани са правила и процедури за разглеждане на жалби на студенти.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите.

Критерий 4.1. Оповестени публично приетите документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента. Предвиден прием, развитие, признаване и дипломиране в съответната специалност от регулираните професии. Доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

4.1.1. ФОЗЗГ е проучил възможностите за признаване на квалификациите, отнасящи се до ВО на специалностите от направление 7.5. **Здравни грижи.** НАЦИД изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на Лисабонската конвенция. Установено е сътрудничество с Мрежата от Национални информационни центрове за академично признаване и мобилност ENIC-NARIC с оглед признаването на дипломи и периоди на обучение между държавите от Европейската икономическа зона и държавите, ратифицирали Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион.

4.1.2. Създадени са правила за академично признаване на периоди на обучение и практики в чужбина: Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и Вътрешни правила за мобилност на студенти и преподаватели по програма Еразам+ в РУ „Ангел Кънчев“.

ФОЗЗГ има сключени договори по програма Erasam+ с 30 университета. За периода 2015-2019г. се отчитат **50** изходящи мобилности на студенти и **20** на преподаватели. Входящите са **29** студентски и **17** преподавателски мобилности по „Еразъм+“.

4.1.3. Има официално приет ред и практика за включване на студенти и докторанти в изследователската дейност, регламентиран в „Правилник за организиране и провеждане на научноизследователската и производствена дейност“. Докторантите и студентите ще имат възможност да бъдат привлечени като съизпълнители в изследователски проектифинансирани на конкурсен принцип със средства от бюджета на Университета. В Катедрата са създадени правила за участие на студентите в научни изследвания и конференции. В реализирането на изследователската дейност студентите ще се включват при събирането на емпиричен материал, статистическата му обработка и графичното представяне. В РУ съществува **традиция за организиране и провеждане ежегодно на научна студентска сесия.**

4.1.4. ФОЗЗГ следва официално приетия ред за водене на учебната документация, която се разглежда и утвърждава на три нива – **КС, ФС и АС.** Стриктно се изпълняват утвърдените стандарти за промени в учебната документация, съблюдавайки ЕДИ, Правилника за устройство и дейността на РУ „**Ангел Кънчев**“, Правилника за провеждане на учебната дейност, Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от ВУ и всички други законови уредби, касаещи учебната документация. Информацията е достъпна и оповестена на официалния сайт на Университета.

На базата на уч. план във ФОЗЗГ е разработено електронно досие, академична справка и диплома на студентите от специалност „**Лекарски асистент**“ на ОКС „бакалавър“.

4.1.5. ФОЗЗГ ще поддържа тясно сътрудничество с потребителите на кадри, за да получава своевременна обратна връзка за качеството на подготовка на бъдещите студенти. С цел набиране на информация за реализацията на дипломираните студенти е изготвен въпросник за провеждане на анкетни проучвания .

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

*Има правила за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в други ВУ. Съществуват условия и официално приет ред за включване на студенти в изследователската дейност. Спазват се установени стандарти за водене на учебната документация. Приетите документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента от специалност „**Лекарски асистент**“, ще се оповестяват публично на сайта на РУ и ФОЗЗГ.*

Сключени са договори за сътрудничество с други ВУ.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Политика на ВУ за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалност от регулираните професии

5.1.1. РУ „Ангел Кънчев“ спазва законовите изисквания, свързани с подбора и развитието на АС. Всички процедури за приемане на работа на преподаватели във ФОЗЗГ за обучението на студентите от специалност **„Лекарски асистент“** са прозрачни и публично оповестени.

5.1.2. Лекционните курсове по ЗД на студентите от специалност **„Лекарски асистент“** ще се водят от **43** хабилитирани преподаватели. От тях **27** доценти са на ОТД; на втори ТД по чл.111 са **7** (2 професори и 5 доценти); на ГД са **9** (2 професори и 7 доценти). **1** преподавател е с ОНС „доктор“. **69.23%** от задължителните учебни дисциплини са осигурени с хабилитирани преподаватели на ОТД. ЕГ отчита съответствие с научната специалност на преподавателите, които ще водят учебните дисциплини. Средната възраст на хабилитираните преподаватели е съответно: **професори – 59 г., доценти – 52.2 г.**

Профилиращи дисциплини за специалността са: **Вътрешни болести; Хирургия, Спешна медицинска помощ; Реанимация и интензивно лечение и Първична медицинска помощ.** Лекционните курсове са осигурени от преподаватели на първи ТД.

Учебната практика ще се води от преподаватели с базово образование **„фелдшер“** Бъдещите преподаватели са декларирали писмено желанието си да се включат в обучението на студентите от специалност **„Лекарски асистент“**.

5.1.3. Има официално утвърден ред за атестиране на преподавателите в съответствие със ЗВО и Правилника за устройство и дейността на университета. Атестирането е въз основа на самостоятелна комплексна оценка в разработена атестационна карта на преподавателя. Ще се отчита и студентското мнение чрез провеждане на анонимни анкети.

5.1.4. ФОЗЗГ е предвидил програма за проверка и констатиране на преписване от студенти. Взети са мерки за предотвратяване на случаи на преписване и плагиатство, съгласно Правилник за учебната дейност и модул на **„e-Learning Shell 1“** и **„e-Learning Shell 2“**.

5.1.5. ФОЗЗГ предоставя оптимални възможности за НИД на преподавателите и стимулира трансфера на резултатите в образователния процес. Преподавателите от ФОЗЗГ отчитат участие в **5 международни и 7 вътрешноуниверситетски проекта.**

За периода 2015-2019 г. творческата активност и научни изяви на преподавателския състав на ФОЗЗГ е **549**: монографии – **9**; студии – **6**; учебници – **21**; книги - **5**; патент – **1**. Публикации в български реферирани

списания и сборници - 348; публикации в чуждестранни реферирани списания и сборници с **импакт ранг и импакт фактор** - 186. Публикационната активност на 1 преподавател за периода е 18.93%. Относителният дял на публикациите с импакт фактор спрямо общия брой на публикациите в професионалното направление на специалността през последните 5 г. е 15.07%. Броят на цитиранията в реферирани научни списания и сборници са 396, на 1 преподавател на ОТД през последните 5 години е 13.6%.

5.1.6. ФОЗЗГ поддържа електронен сайт и собствени възможности за публикуване. Издава собствени списания и международен годишник.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Съществуват публично оповестени конкретни и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, които ще осигуряват обучението в специалност „Лекарски асистент“. Има осигурен преподавателски състав съгл. изискванията на ЗВО. Лекционните курсове по профилиращите дисциплини ще се водят от хабилитирани преподаватели на първи ТД. Преподавателите от ФОЗЗГ отчитат активна НИД.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Планирана и осигурена финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската, художествено-творческата и спортна дейности на специалността от регулираните професии, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако ще се провежда такова.

6.1.1. За обучението на студентите от специалност „Лекарски асистент“ ще се използват 4 лекционни зали с общ брой 377 места; 3 специализирани кабинети за упражнения и семинари със 51 места; физкултурен салон; фитнес зала; зала за аеробика. Специализираните кабинети са оборудвани със съвременни мулажи и пособия за практическо обучение и ще се ползват съвместно с другите специалности от ПН 7.5. Здравни грижи.

Брой работни места на 1 студент – 3.14, аудиторна площ на 1 студент – 5.17 кв.м.

Предвидени са **финансови средства** за обучението на студентите от специалност „Лекарски асистент“ във ФОЗЗГ – на РУ „Ангел Кънчев“. Приходите са: от субсидия = 103 950 лв. и държавни такси за обучение = 30 000 лв. Разходите за трудови възнаграждения на преподавателския състав за 1 уч. година са общо в размер на 125 743 лв., като издръжката на един студент се изчислява на 6 197 лв. За закупуване на специализирана литература ще се използват 10 000 лв.

За учебно-клинична практика студентите от специалност „Лекарски

асистент” ще ползват бази на УМБАЛ „Канев“ АД-Русе; УМБАЛ „Медика“ ООД-Русе; Медика кор – Русе; КОЦ - Русе, Спешен център, Спешно отделение, ЦПЗ, с които **има сключени договори за обучение. Базите имат акредитация за обучение.**

6.1.2. ФОЗЗГ разполага с 3 компютърни зали с 59 компютри и 162 кв.м. площ, които ще се ползват от студентите по специалността. На 1 студент е осигурена 1.35 кв.м. площ от компютърните зали. Брой компютри на 1 студент – 0.59 компютри. Всички компютри са свързани с Интернет. Преподавателите от специалността ще използват съвременни методи и средства за обучение чрез мултимедийни презентации.

6.1.3. Университетската библиотека при РУ включва централна библиотека и 7 филиала с общо 315 места (за 1 студент – 2.62). Студентите от специалност **“Лекарски асистент” ще имат възможност за самостоятелно ползване на всички информационни източници целодневно. Има достъп до глобалната информационна мрежа – Internet.**

Медицинската литература е около **5 029 бр.** от общия фонд, разпределена между централната и филиалната библиотека на РУ. Ежегодно се осигуряват финансови средства за закупуване на нова литература за обучение на студентите от направление „Здравни грижи“. През 2019г. са закупени **305** нови учебници и учебни помагала. **Университетската библиотека** разполага с чужди автоматизирани медицински и фармацевтични бази данни.

6.1.4. За специалност **„Лекарски асистент” не се предвижда дистанционно обучение.**

6.1.5. В РУ е разработен общ функционален модел на виртуална библиотека със съответните изисквания за начина на удостоверяване на потребителския достъп.

6.1.6. За последните 5 години /2015-2019г./ са издадени 41 монографии, учебници, учебни ръководства и методични пособия от преподавателите на ФОЗЗГ. Издаването на учебна и учебно-методична литература се планира на база потребностите и осигуреността на студентите с такива материали.

6.1.7. ФОЗЗГ е създал условия за подпомагане на обучението и интегрирането на студентите в неравностойно социално положение: отпускат се социални стипендии за студенти в неравностойно социално положение и многодетни майки; регламентирани са индивидуални консултации за нуждаещи се и студенти с проблеми.

В Университета е сформирана и функционира Комисия за социално-битови въпроси на студентите. Осъществява се обучение на студенти от ромски произход по стипендиантска програма за студенти от ромски произход, финансирана от Фондация „Отворено общество“, Сдружение „Разнообразни и равни“ и Център „Амалипе“.

6.1.8. В Правилника на РУ „Ангел Кънчев“ са регламентирани дейности за академично и административно обслужване на студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

За студентите от специалност „Лекарски асистент“ е осигурена необходимата материално-техническа и информационна база за обучение. Специализираните кабинети за практическо обучение по профилиращите дисциплини са оборудвани със съвременни и подходящи за специалността учебно-технически средства. Библиотечният фонд е оптимален за стартиране на обучението.

Предвиденото финансиране не надхвърля прогнозните разходи. Регламентирано е академичното и административно обслужване на студентите.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Планирана организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността от регулираните професии последващата реализация на завършилите.

7.1.1. ФОЗЗГ ще създава условия за информиране и ориентиране на кандидат-студентите и студентите от специалност „Лекарски асистент“, относно условията за обучение и възможностите за професионална реализация. На сайта на РУ и ФОЗЗГ ще са достъпни: кандидат-студентския справочник; правилниците на РУ, графици, възможностите за кариерно развитие на студентите. ФОЗЗГ ще анализира чрез проучване очакванията на потребителите за подготовката на завършилите от специалността „Лекарски асистент“.

7.1.2. Във ФОЗЗГ има разработена система за проучване на професионалната реализация на завършилите чрез използване на съвременни модели за изграждане на база данни.

Социалните мрежи предоставят допълнителни възможности за неформални контакти с дипломираните студенти. Създадена е електронна база данни за всички студенти с цел организиране и действие на алумни мрежа.

7.1.3. За повишаване качеството на учебния процес важна роля ще играе поддържането на редовни контакти с наши и европейски медицински факултети и организации. Централната библиотека поддържа електронен каталог, азбучен и систематичен каталог, азбучна и предметна картотека на съхраняваните дисертационни трудове, картотека на получаваните периодични издания.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

Във ФОЗЗГ има планирана организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността „Лекарски асистент“. Функционира система за проследяване реализацията на дипломираните студенти.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. План за публикуване на ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по специалността от регулираните професии

8.1.1. ФОЗЗГ периодично ще анализира и оценява резултатите от научноизследователската дейност, ще актуализира приоритетите, съобразно националните потребности в областта на здравните грижи и общественото здраве.

8.1.2. Има изградена система, проследяваща “жизнения цикъл” на обучението на студентите, която включва кандидат студентски справочник, учебна документация, правилници, възможности за кариерно развитие. Цялата информация ще се представя на интернет сайта на Университета.

8.1.3. ФОЗЗГ ще информира студентите относно условията за обучение и перспективите за професионална реализация чрез сайта на факултета. Ще поддържа контакти с работодателите, за да разшири възможностите за професионалната реализация на студентите.

8.1.4. Кариерният център ще подпомага и насочва студентите при избора на бъдещо работно място. С цел набиране на информация за реализацията на дипломираните студенти от професионално направление “Здравни грижи” е изготвен въпросник за провеждане на анкетни проучвания.

8.1.5. ФОЗЗГ поддържа собствени възможности за публикуване, както и поддържане на договорни отношения с външни партньори. Членове на ФОЗЗГ участват в редколегиите на научни списания.

8.1.6. Регулярно ще се организират срещи със студенти от координатора по Еразъм + , на които ще се разясняват условията и възможностите, които предоставя програмата.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

На сайта на Университета ще се предоставя пълна информация за цялостния „жизнен цикъл” на студента от специалността „Лекарски асистент“ – възможности за кандидатстване, обучение и реализация, нормативна база на университетско ниво.

Ще се осигурят условия за мобилност на студентите и преподавателите.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по специалността от регулираните професии

9.1.1. Учебните програми периодично ще се актуализират, съобразно новите научни знания и технологии. **В комисията по учебни дейности ще се**

включат студенти и потребители на кадри, които ще изразяват мнението си относно учебния план, учебните програми и методите на преподаване. Ще се провеждат анкетни проучвания със студенти относно организацията и възможностите за промяна в съдържанието на учебния план, учебните програми, методите на преподаване, перспективата за професионална реализация по специалността, атмосферата в учебното заведение.

9.1.2. ФОЗЗГ ще анализира семестриалната и годишна успеваемост на студентите, ще обсъжда провеждането на изпитни сесии и преддипломния стаж. Периодично на КС ще се обсъждат показателите, свързани с качеството на образователния процес и необходимостта от промяна на образователната среда.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

ФОЗЗГ ще извършва регулярен мониторинг и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии по специалността „Лекарски асистент“.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми на специалност от регулираните професии

10.1.1. За периода 2015-2020 г. са проведени **10 вътрешни одити** от факултетната комисия по качеството в специалностите от ПН 7.5. Здравни грижи“ и **2 външни одита по САНК**.

10.1.2. ФОЗЗГ поддържа контакти с водещи академични структури в областта на здравните грижи и общественото здраве в чужбина. Реализирани са мобилности на студенти и преподаватели от професионалното направление.

10.1.3. В състава на семестриалните и държавни изпитни комисии е предвидено да се включат представители от потребителите на кадри с цел да се получи обратна информация за постигнатите резултати, както и преподаватели от други сродни висши училища.

10.1.4. Планирано е при заявена процедура по САНК, ФОЗЗГ да изпълни коректно и в срок отправените препоръки за подобряване на дейността.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

Планирани са дейности за самооценяване и усъвършенстване на образователните програми за обучение на студентите от специалността „Лекарски асистент“.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на констатациите по резултатите от извършеното оценяване, ПКЗС предлага капацитет 120 студенти за обучение по специалността от регулираните професии “Лекарски асистент“ на ОКС

“бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи във Факултета по обществено здраве и здравни грижи на Русенския университет „Ангел Кънчев“.

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Б. Богов, дм /